

การพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการศูนย์พัฒนา
เด็กก่อนวัยเรียนเทศบาลเมืองมุกดาหาร ชุมชนนาโป-โคกสุวรรณ (2548)

Development of the Child Caregivers on Application of Integrated
Learning Experience Management at the Child Care Center
in Na Po-Khok Suwan Community under
Mueang Mukdahan Municipality

ผู้วิจัย นายเพ็ญศักดิ์ อุทาวงศ์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ (1) รองศาสตราจารย์สันต์ ธรรมบำรุง (2) ดร.อนันต์ งามสะอาด

Researcher : Mrs. Phadechsak Uthawong ;

Thesis Advisors : (1) Assoc. Prof. Dr. Sant Thumbumrung (2) Dr. Anan Ngam Saard

บทคัดย่อ

การจัดประสบการณ์แบบบูรณาการ เป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลางอีกรูปแบบหนึ่งที่พัฒนาความสามารถของเด็กปฐมวัยในทุกๆ ด้านโดยเนื้อหาการจัดประสบการณ์ สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด และความเหมาะสมกับท้องถิ่นของเด็กมากที่สุดซึ่งการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยเป็นการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับเด็กในการเรียนในระดับชั้นต่อไปไม่เน้นที่การอ่านออกเขียนได้ จึงเป็นการจัดการศึกษาที่แตกต่างจากการจัดการศึกษาระดับอื่นๆ การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาบุคลากรในการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนเทศบาลเมืองมุกดาหาร ชุมชนนาโป-โคกสุวรรณ (2548) ให้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถจัดประสบการณ์แบบบูรณาการ ตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ทั้ง 6 ขั้นตอนคือการกำหนดหัวเรื่องที่จะสอน การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การกำหนดเนื้อหาย่อย การวางแผนการสอน การปฏิบัติการสอน การประเมินปรับปรุงและพัฒนาการสอน โดยใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การปฏิบัติ (Action) การสังเกต (Observation) และการสะท้อนผล (Reflection) กลุ่มผู้ร่วมวิจัย มีจำนวน 5 คน ประกอบด้วยผู้วิจัยซึ่งเป็นหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และกลุ่มผู้ร่วมวิจัยซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายและเป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 4 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบ แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ แบบประเมินแผนการจัดประสบการณ์แบบสังเกตการณ์จัดประสบการณ์ แบบประเมินการจัดประสบการณ์ แบบบันทึกการประชุมการตรวจสอบข้อมูลใช้เทคนิคการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา และนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าโดยวิธีพรรณนาผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาบุคลากรการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนเทศบาลเมืองมุกดาหาร ชุมชนนาโป-โคกสุวรรณ (2548) โดยใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศการศึกษา ในวงรอบที่ 1 โดยการเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการมาให้ความรู้ และการนิเทศการศึกษาโดยผู้ศึกษาค้นคว้าเป็นผู้นิเทศการศึกษาทำให้นักวิชาการทุกคนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการ สามารถเขียนแผนการเรียนรู้และจัดประสบการณ์แบบบูรณาการ ได้แต่บุคลากรบางคนยังขาดความชำนาญในการเขียนแผนการจัดประสบการณ์และการจัดประสบการณ์อยู่บ้างในบางขั้นตอน จึงได้มีการพัฒนาในวงรอบที่ 2 โดยใช้กิจกรรมการนิเทศการศึกษานักวิชาการ

ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าได้ช่วยเหลือให้คำปรึกษาแนะนำซึ่งกันและกันโดยมีผู้วิจัยเป็นผู้นิเทศการสอนคอยให้คำแนะนำปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่บกพร่อง ทำให้ผู้ดูแลเด็กสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการได้ตามขั้นตอนของการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการ เด็กปฐมวัยมีความสุขกับการได้ร่วมการจัดประสบการณ์ของผู้ดูแลเด็กโดยสรุป การพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนเทศบาลเมืองมุกดาหาร ชุมชนนาโป-โคกสุวรรณ (2548) โดยใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศการศึกษาทำให้บุคลากรกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจในการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการ สามารถเขียนแผนการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการและจัดประสบการณ์แบบบูรณาการตามขั้นตอน 5 ขั้นตอนได้เป็นอย่างดี จึงควรสนับสนุนและส่งเสริมให้นำกลยุทธ์ทั้งสอง ไปใช้พัฒนาบุคลากรศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอื่นๆ ต่อไป

ABSTRACT

The application of integrated experience management is always considered as a means of learning implementation focusing on learner-centered approach to develop preschool children's abilities in every aspect. Contents taught to provide experiences for children at this level have to be consistent with the children's interests, expertise /skills and appropriateness with the needs of certain communities. The implementation of preschool education is emphasized on preparing the preparedness of the children to further their studies in the next advanced steps. The difference of implementing education at this level with other levels is that literacy is not focused on. The objective of this study was to develop the personnel at the Center in their capacities of the child caregivers to gain learning experiences with an emphasis on learner-centered approach at the Center. The personnel mentioned were provided with knowledge, understanding and abilities in implementing the integrated learning approach comprising 6 steps: setting of the topics to be taught, setting of learning objectives, setting of the sub-topics to be taught, planning of learning procedures, learning implementation and assessment, improvement and development of learning processes. An action research employed was composed of 4 stages: planning, action, observation and reflection. The target group consisted of the head of the Center's child caregivers as the researcher along with the 4 child caregivers who were considered as the co-researchers representing the target group and informants as well. Tools used to collect data comprised tests, an observation form, a form of interview, an evaluation form of experience application plan, an observation form of experience implementation, a form of experience application evaluation and minutes of meetings. Triangulation technique was applied to analyze data. To analyze quantitative data, percentage and mean were used. Content Analysis was employed to analyze qualitative data. The presentation of qualitative data was in forms of a descriptive analysis.

The findings were as follows:

In terms of personnel development, the development of the child caregivers at the Center (2005) in implementing the integrated experience management using strategies of workshops and educational supervision through the invitation of resource persons and experts to provide knowledge on

the integrated experience management, in the first spiral, indicated that all of the personnel gained a better understanding at a certain degree, could write experience implementation plans and apply the integrated experience approach. However, some child caregivers were found that they faced a lack of expertise in writing experience application plans and implementing experience plans in some steps as well. The activities of supervision were implemented to encourage the co-researchers to give a helping hand for one another with an assistance from the researcher. As a result, the child caregivers could apply the knowledge gained to implement the integrated experience management step by step. Moreover, the preschool children at the Center were happy in participating the activities provided. In conclusion, the development of the child caregivers at the Center (2005) in Na Po- Khok Suwan Community in managing the integrated learning approach revealed that the targeted personnel gained a better knowledge and understanding toward the implementation of integrated experience management. In addition, they could write the plans of experience implementation and apply the operation of the better integrated experience management in the 5 steps mentioned. Eventually, these two strategies of the development process should be supported and promoted to be applied at other centers under Mueang Mukdahan Municipality.

ภูมิหลัง

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยไม่จัดเป็นรายวิชา แต่จัดในรูปกิจกรรมบูรณาการผ่านการเล่น เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง เกิดความรู้จักชะ คุณธรรมจริยธรรมรวมทั้งเกิดการพัฒนาด้านร่างกาย ด้านอารมณ์และจิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญาเน้นเด็กเป็นสำคัญ สนองความต้องการ ความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคล และบริบทของสังคมที่เด็กอาศัยอยู่ ให้ความสำคัญทั้งกับกระบวนการและผลผลิต ประเมินพัฒนาการอย่างเป็นกระบวนการต่อเนื่องเป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์ เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์ที่จัดครอบคลุมประสบการณ์สำคัญ และสาระที่เด็กควรเรียนรู้ที่กำหนดในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย โดยคำนึงถึงพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวมจัดชั้นตอนการเรียนรู้จากง่ายไปหายาก จากใกล้ตัวไปไกลตัว เกิดการเรียนรู้จากสื่อหรือแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายดำเนินการจัดประสบการณ์ตามกิจวัตรประจำวันและแผนการจัดประสบการณ์ที่กำหนดแต่อาจปรับเปลี่ยนยืดหยุ่นตามสภาพที่เป็นจริงและความสนใจของเด็กไม่กำหนดตายตัวจนเกินไป แต่ทั้งนี้ต้อง

สอดคล้องกับหลักการและแนวทางในการจัดประสบการณ์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2546, หน้า 1-2) นอกจากนี้การจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยนับว่าเป็นภารกิจที่ผู้ดูแลเด็กต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะเด็กปฐมวัยที่ยังช่วยเหลือตนเองไม่ได้หรือได้น้อย ครูผู้ดูแลเด็กต้องสามารถจัดประสบการณ์ให้เหมาะสมกับวัย และความต้องการของเด็ก อันจะส่งผลให้เด็กได้มีการพัฒนาทั้งด้านร่างกายจิตใจ-อารมณ์ สังคมและสติปัญญา และจะเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับเด็กในอนาคตต่อไป (พิภพธรรมประชา, 2550, บทคัดย่อ) การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการได้ถูกนำมาประยุกต์ใช้เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างกว้างขวาง เกิดองค์ความรู้ ความคิดสามารถเชื่อมโยงมวลความรู้และประสบการณ์ต่างๆ ไม่ใช้การเรียนแยกส่วนหรือเรียนเฉพาะเรื่อง ขาดความสัมพันธ์เชื่อมโยงซึ่งกันและกันซึ่งเป็นการเรียนที่ไม่ใช้การศึกษาอย่างแท้จริง (เพราพรธณ โภมลมาลย์, 2541, หน้า 65)

หลักสูตรบูรณาการการเรียนรู้การจัดการเรียนการสอนในระดับปฐมวัยยึดหลักการบูรณาการที่ว่า หนึ่งแนวคิด เด็กสามารถเรียนรู้ได้หลายกิจกรรม หนึ่งกิจกรรมเด็ก

สามารถเรียนรู้ได้หลายทักษะและหลายประสบการณ์
สำคัญ จึงเป็นหน้าที่ของครูจะต้องวางแผนการจัด
ประสบการณ์สำคัญอย่างเหมาะสมกับวัย การประเมิน
การเรียนรู้ของเด็ก ครูควรสังเกตและประเมินทั้งการสอน
ของตน พัฒนาการเรียนรู้ของเด็กว่าได้บรรลุตาม
วัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ ผลที่ได้จากการ
สังเกตสามารถบอกได้ว่าเด็กเกิดการเรียนรู้และมี
ความก้าวหน้าเพียงใด ซึ่งจะช่วยครูในการวางแผนการจัด
กิจกรรม ชี้ให้เห็นพัฒนาการของเด็กเป็นรายบุคคลความ
ต้องการพิเศษของเด็กแต่ละคนใช้ในการประเมิน
ประสิทธิภาพการจัดการศึกษา (สำนักประสานและ
พัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น, 2547, หน้า 9)

ปัจจุบันศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนเทศบาลเมือง
มุกดาหาร ชุมชนนาไป-โคกสุวรรณ (2548) มีหน้าที่ใน
การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย มีเด็กนักเรียนจำนวน 65
คน ผู้ดูแลเด็ก จำนวน 5 คน โดยศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัย
เรียน จะรับเด็กนักเรียนที่มีอายุระหว่าง 3-5 ปี จากการ
นิเทศติดตามการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และการ
ดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กพบว่าศูนย์พัฒนาเด็ก มี
ข้อบกพร่อง จากการสังเกตและการสอบถาม คือ การจัด
ประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยของครูผู้ดูแล
เด็กยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เนื่องจากครูผู้ดูแลเด็ก
ไม่ได้จัดประสบการณ์เรียนรู้แบบบูรณาการ 6 ขั้นตอน คือ
1) การกำหนดหัวเรื่องที่จะสอน 2) การกำหนดจุดประสงค์
การเรียนรู้ 3) การกำหนดเนื้อหาย่อย 4) การวางแผน
การสอน 5) การปฏิบัติการสอนและ 6) การประเมิน
ปรับปรุงและพัฒนาการสอน การจัดประสบการณ์การ
เรียนรู้แบบบูรณาการยังถือเป็นเรื่องที่ยากสำหรับผู้ดูแล
เด็ก เนื่องจากครูผู้ดูแลเด็กบางคนไม่ได้ผ่านการศึกษาด้าน
ปฐมวัยโดยตรงประกอบกับ การรับผู้ดูแลเด็กเข้ามาปฏิบัติ
หน้าที่ในศูนย์พัฒนาเด็ก ได้กำหนดวุฒิการศึกษาขั้นต่ำ
คือ ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) ครูผู้ดูแลเด็กบางคน
กำลังศึกษาต่อและจบการศึกษาในระดับปริญญาตรีสาขา
วิชาเอกปฐมวัย และศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตร
วิชาชีพครูเพิ่มเติม และครูผู้ดูแลเด็กส่วนมากยังไม่เคย
ได้รับการอบรมเรื่องการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบ
บูรณาการสำหรับเด็กปฐมวัยจึงทำให้ไม่มีความรู้ ความ

เข้าใจ ขาดทักษะและประสบการณ์ในการจัดประสบการณ์
การเรียนรู้แบบบูรณาการ ผู้ดูแลเด็กยังคงยึดการสอนใน
รูปแบบเดิมๆ ตามที่ตนถนัด ไม่เปลี่ยนแปลงวิธีการสอน
ของตน จึงทำให้การจัดประสบการณ์เรียนรู้แบบบูรณาการ
ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร (จากการสอบถาม และ การ
สังเกตครูผู้สอน)

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะหัวหน้าศูนย์
มีหน้าที่รับผิดชอบดูแลในด้านการจัดการศึกษา ส่งเสริม
สนับสนุน ประสานงานระหว่างศูนย์พัฒนาเด็ก ชุมชน
หน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง บริหารจัดการให้ศูนย์พัฒนา
เด็กมีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับของชุมชน จึงมีความสนใจ
ที่จะพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
แบบบูรณาการและนำแผนไปจัดประสบการณ์การเรียนรู้
แบบบูรณาการได้ตามกรอบการจัดประสบการณ์การ
เรียนรู้แบบบูรณาการ 6 ขั้นตอน ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัย
เรียนเทศบาลเมืองมุกดาหารมีประสิทธิภาพและคุณภาพ
มากยิ่งขึ้น อีกทั้งเป็นข้อสมเทศในการพัฒนาผู้ดูแลเด็กใน
การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการศูนย์พัฒนา
เด็กต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของ
การวิจัยไว้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาของผู้ดูแลเด็กใน
การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการศูนย์พัฒนา
เด็กก่อนวัยเรียนเทศบาลเมืองมุกดาหาร ชุมชนนาไป -
โคกสุวรรณ (2548) ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบ
บูรณาการ
2. หาแนวทางการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กในการ
จัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการศูนย์พัฒนา
เด็กก่อนวัยเรียนเทศบาลเมืองมุกดาหาร ชุมชนนาไป-
โคกสุวรรณ (2548)
3. เพื่อติดตามและประเมินผลการพัฒนาครูผู้ดูแล
เด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการศูนย์
พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนเทศบาลเมืองมุกดาหาร ชุมชน
นาไป-โคกสุวรรณ (2548)

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยในการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน เทศบาลเมืองมุกดาหาร ชุมชนนาโป-โคกสุวรรณ (2548) เพื่อให้ครูผู้ดูแลเด็กมีความรู้ ความเข้าใจ สามารถเขียนแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ และนำไปจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ ตาม

กรอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ 6 ขั้นตอน คือ 1) การกำหนดหัวเรื่องที่จะสอน 2) การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ 3) การกำหนดเนื้อหาย่อย 4) การวางแผนการสอน 5) การปฏิบัติการสอนและ 6) การประเมินและปรับปรุงและพัฒนาการสอนโดยใช้แนวทางในการพัฒนา 2 แนวทาง คือ การอบรมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศภายใน (ก่อนและหลังปฏิบัติการ) ดังภาพประกอบ

ภาพประกอบ กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย
 - 1.1 กลุ่มผู้ร่วมวิจัย (Research Participants) มีหน้าที่ร่วมกันพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ และสามารถเขียนแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการและนำไปจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย
 - 1.1.1 ผู้วิจัยในฐานะหัวหน้าศูนย์ จำนวน 1 คน
 - 1.1.2 ผู้ร่วมวิจัยประกอบด้วย ครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 4 คน
 - 1.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล (Key Informants) จำนวน 6 คน
 - 1.3 วิทยากร จำนวน 2 คน จากศึกษานิเทศก์เทศบาลเมืองมุกดาหาร
2. เครื่องมือและการเก็บรวบรวมข้อมูล
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ แบบบูรณาการ ของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนเทศบาลเมืองมุกดาหาร ชุมชนนาโป-โคกสุวรรณ มี 4 ประเภท ประกอบด้วย
 - 2.1 แบบทดสอบ จำนวน 1 ฉบับ
 - 2.2 แบบสัมภาษณ์ จำนวน 2 ฉบับ ประกอบด้วย
 - 2.2.1 แบบสัมภาษณ์ครูผู้ดูแลเด็ก
 - 2.2.2 แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครองเด็ก
 - 2.3 แบบประเมินแผนการจัดประสบการณ์ จำนวน 1 ฉบับ
 - 2.4 แบบสังเกต จำนวน 2 ฉบับ ประกอบด้วย
 - 2.4.1 แบบสังเกตครูผู้ดูแลเด็ก
 - 2.4.2 แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของเด็ก

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) โดยใช้คอมพิวเตอร์ในการคำนวณค่าสถิติดังกล่าว

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพและปัญหาการทางการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนเทศบาลเมืองมุกดาหารชุมชนนาโป-โคกสุวรรณ (2548) จากการศึกษาด้านสภาพ พบว่า ครูผู้ดูแลเด็กยังขาดความรู้ความเข้าใจขาดทักษะในการจัดประสบการณ์ ครูผู้ดูแลเด็กยังยึดการจัดประสบการณ์แบบเดิมเด็กยังไม่ได้แสดงออกอย่างเต็มที่ ไม่มีโอกาสได้แสดงออกทางด้านอารมณ์ สังคมและกิจกรรมกลางแจ้งเท่าใดนัก การจัดประสบการณ์ไม่สอดคล้องกับความสนใจและความต้องการของเด็กความถนัด และความแตกต่างระหว่างบุคคล อีกทั้งผู้ปกครองนักเรียนยังไม่เอาใจใส่เรื่องการเรียนรู้ของบุตรหลานเท่าใดนัก เด็กขาดเรียนเนื่องจากผู้ปกครองไปรับจ้างไม่มีผู้มารับเด็กหลังจากเลิกเรียนอีกทั้งงบประมาณ สื่อ วัสดุอุปกรณ์ ของศูนย์พัฒนาเด็กยังขาดสื่อ อุปกรณ์สนาม ทำให้การจัดประสบการณ์ไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร
 2. แนวทางทางการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนเทศบาลเมืองมุกดาหารชุมชนนาโป-โคกสุวรรณ (2548) ประกอบด้วย
 - 2.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ ประกอบด้วย การดำเนินงาน ดังนี้
 - 2.1.1 การให้ความรู้ ความเข้าใจในการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการ
 - 2.1.2 การเขียนแผนการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการ
 - 2.2 การนิเทศภายในเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการ โดยใช้แบบสัมภาษณ์ และการสังเกตและการประเมินผลการจัดประสบการณ์
- จากแนวทางการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์ พบว่า การประชุมเชิงปฏิบัติการเป็นกิจกรรมที่มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการของผู้ร่วมวิจัยเป็นอย่างมาก เนื้อหาสาระของหลักสูตร ที่ใช้ในการอบรมเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้ เข้าใจ

ง่ายและตรงตามกรอบแนวคิดของการพัฒนา กิจกรรมหลักที่ดำเนินการระหว่างการอบรมเชิงปฏิบัติการทุกคนได้ฝึกปฏิบัติ วิทยากรเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถเชี่ยวชาญพิเศษในเรื่องการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการของเด็กก่อนเกณฑ์เป็นอย่างมาก ส่งผลให้ครูผู้ดูแลเด็กผู้ร่วมวิจัย เกิดความรู้ ความเข้าใจและเกิดทักษะด้านกระบวนการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการของเด็กก่อนเกณฑ์การนิเทศการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นั้นเป็นแนวทางการพัฒนาที่ดีและมีประโยชน์ มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้ร่วมวิจัยเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการนิเทศแบบให้คำชี้แนะในวงรอบที่ 2 เนื่องจากกิจกรรมดังกล่าว เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมวิจัย และผู้นิเทศได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องที่มีปัญหาโดยการแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ การอภิปรายเพื่อหาข้อสรุปร่วมกัน โดยกลุ่มผู้นิเทศและผู้วิจัยให้การแนะนำตลอดระยะเวลา ที่ดำเนินการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยให้การนิเทศชี้แนะเป็นรายบุคคล และกลุ่มย่อยส่งผลให้ผู้ร่วมวิจัยลงมือปฏิบัติการจัดกิจกรรมการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการ การเขียนแผนการจัดการประสบการณ์จนประสบผลสำเร็จและมีคุณภาพ

3. ผลการพัฒนาครูผู้ดูแลเด็กในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนเทศบาลเมืองมุกดาหารชุมชนนาโป-โคกสุวรรณ (2548) มีผลดังนี้

3.1 ด้านความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการก่อนการพัฒนาผู้ร่วมวิจัยทั้ง 4 คน มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการประสบการณ์แบบบูรณาการ ในระดับน้อย คะแนนเฉลี่ย 14.5 แต่หลังจากได้รับการพัฒนาผู้ร่วมวิจัยทั้ง 4 คน มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการ คะแนนเฉลี่ย 25.75 ซึ่งอยู่ในระดับดีมาก ซึ่งแสดงว่าผู้ร่วมวิจัยทั้ง 4 มีความก้าวหน้าในการพัฒนา จากการสัมภาษณ์ผู้ร่วมวิจัย พบว่า การเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการทำให้เกิดความเข้าใจในการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการเพิ่มมากขึ้นกว่าเดิม วิทยากรถ่ายทอดความรู้ได้ดีมาก และทุกคนคิดว่าจะสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมเชิงปฏิบัติการไปใช้ในการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการเพื่อ

พัฒนาให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถ มีทักษะเรื่องการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 ด้านการเขียนแผนการจัดประสบการณ์แบบบูรณาการ พบว่า หลังจากการพัฒนาโดยการเข้ารับการประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศ การจัดประสบการณ์แบบบูรณาการดำเนินการพัฒนาตามวงรอบที่ 1 โดยใช้กลยุทธ์การประชุมปฏิบัติการ และการนิเทศการสอน ทำให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจ สามารถจัดประสบการณ์แบบบูรณาการตามกิจกรรมประจำวัน 6 กิจกรรมโดยการพัฒนาในวงรอบที่ 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการประเมินผลผู้ดูแลเด็กโดยใช้แบบทดสอบเพื่อวัดความรู้ความเข้าใจของกลุ่มเป้าหมายเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการทั้งก่อนและหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ แต่ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ เพราะกลุ่มเป้าหมาย 4 คน ยังขาดความเข้าใจมั่นใจ และขาดความชำนาญ ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ ตามกิจกรรมประจำวัน 6 กิจกรรม ส่วนการดำเนินการพัฒนาตามวงรอบที่ 2 โดยการนิเทศการสอนเป็นรายบุคคล โดยมีการสังเกตการณ์สอนในชั้นเรียนของกลุ่มเป้าหมาย โดยให้กลุ่มเป้าหมายสามารถนำแผนการจัดประสบการณ์ที่เขียนไว้ไปใช้จัดประสบการณ์ตามกรอบกิจกรรม 6 กิจกรรม โดยซึ่งผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล 3 ฉบับ คือ 1) แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน 2) แบบประเมินความพร้อมในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ 3) แบบสัมภาษณ์ผู้ดูแลเด็ก และจากนั้นผู้วิจัยให้คำปรึกษาหารือ ให้คำแนะนำช่วยเหลือ ปรับปรุงแก้ไขและเทคนิคการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาที่เป็นประเด็นปัญหา จนกลุ่มเป้าหมายสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการ ทั้ง 6 กิจกรรมในชั้นเรียนได้ โดยสรุป การดำเนินการพัฒนานุเคราะห์ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการโดยใช้กลยุทธ์การประชุมปฏิบัติการ และการนิเทศการสอน ทำให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบบูรณาการได้ ตามกิจกรรมประจำวัน 6 กิจกรรมในชั้นเรียนได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ครูผู้ดูแลเด็กควรใช้เพลงและเกมต่างๆ ในการกระตุ้นและสร้างความสนใจของเด็กปฐมวัย เพื่อไม่ให้เด็กเกิดความเบื่อหน่าย เพราะเด็กในวัยนี้จะมีสมาธิสั้น

1.2 สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย ควรมีการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาบุคลากร ได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกันสามารถนำแผนการจัดประสบการณ์ไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 ควรพิจารณาในเรื่องระยะเวลาและหัวข้อ การประชุมปฏิบัติการ ให้สอดคล้องเหมาะสมกับกิจกรรม จะทำให้การประชุมปฏิบัติการมีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.4 ควรมีการเผยแพร่ความรู้และเทคนิคการจัด ประสบการณ์ระดับปฐมวัย แก่ครูผู้ดูแลเด็กคนอื่นๆ และเผยแพร่ไปยังสถานศึกษาอื่นๆ ด้วย

1.5 ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควร จัดสรรงบประมาณในการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากร อย่างต่อเนื่อง มีการพัฒนาตนเองเป็นการเตรียมความพร้อมด้านการศึกษาปฐมวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

1.6 สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย ควรดำเนินการพัฒนาบุคลากรอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

เพื่อกระตุ้น ส่งเสริม พัฒนา บุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสิทธิภาพที่สูงขึ้น

1.7 สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย ควรสร้างความตระหนักให้ครูผู้ดูแลเด็กสามารถวิเคราะห์ เนื้อหาสาระของหลักสูตร เพื่อนำไปใช้และแก้ปัญหาในการ จัดประสบการณ์ระดับปฐมวัย

1.8 การนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยไปใช้ ควร ดำเนินการปรับปรุง พัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เหมาะสม กับสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของชุมชน

1.9 การวิเคราะห์หลักสูตรและนำไปสู่การจัด ประสบการณ์ในแต่ละวัน ครูผู้ดูแลเด็กควรมีการประเมิน และบันทึกข้อควรปรับปรุง ข้อเสนอแนะ หลังสิ้นสุด แผนการจัดประสบการณ์ในแต่ละครั้ง เพื่อเป็นข้อมูล ประกอบการปรับปรุงหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาและพัฒนาารูปแบบการพัฒนา บุคลากร ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ หรือกิจกรรมอื่นๆ เช่น การศึกษาดูงาน การสัมมนา การ วิจัยในชั้นเรียนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้จะไม่จัดเป็น รายวิชา แต่จะเป็นการบูรณาการผ่านการเล่นจึงควร จะ ศึกษาการจัดประสบการณ์ ระดับปฐมวัยแบบบูรณาการ

เอกสารอ้างอิง

- ระชัย บุรณโชติ. (2540). "การสอนแบบบูรณาการ:ทัศนของผู้เชี่ยวชาญ," *โครงการพัฒนทรัพยากรมนุษย์*. 5 (2) : 14-18 ; เมษายน -มิถุนายน.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประวิต เอราวรรณ์. (2545). *การวิจัยปฏิบัติการ*. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้าวิชาการ.
- ประสานงานและพัฒนากิจการศึกษาท้องถิ่น สำนัก. (2547). *คู่มือศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก*. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- เพราพรณ โกมลมาลย์. (2541) "หลักสูตรการเรียนการสอนแบบบูรณาการ," *วารสารวิชาการ*. 1(11) (พฤษภาคม 2541) : 65.
- ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, กรม. (2547). *คู่มือศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์กองร้อยอาสารักษาดินแดน.
- _____. (2547). *มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์กองร้อยอาสารักษาดินแดน.
- ลำลี รักสุทธิ และคณะ. (2544). *เทคนิควิธีการพัฒนาหลักสูตรแบบบูรณาการ*. กรุงเทพฯ: พัฒนาการศึกษา.
- อรทัย มูลคำ. (2546). *19 วิธีจัดการเรียนรู้ : เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ*. กรุงเทพฯ: ดวงกลมสมัย.
- อรทัย มูลคำ และคณะ. (2544). *การบูรณาการหลักสูตรและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.